QORAQALPOGʻISTON RESPUBLIKASI STATISTIKA BOSHQARMASI

QORAQALPOGʻISTON RESPUBLIKASI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BOʻYICHA MAʼLUMOT

2023-yil 1-dekabr holatiga koʻra
(fermer va dehqon xoʻjaliklarisiz)

Maʼlumotlar Oʻzbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi maʼlumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapdi.

Jumladan, 2023-yil 1-dekabr holatiga respublikada faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 25 919 tani tashkil etib, ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 22 059 tani tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda.

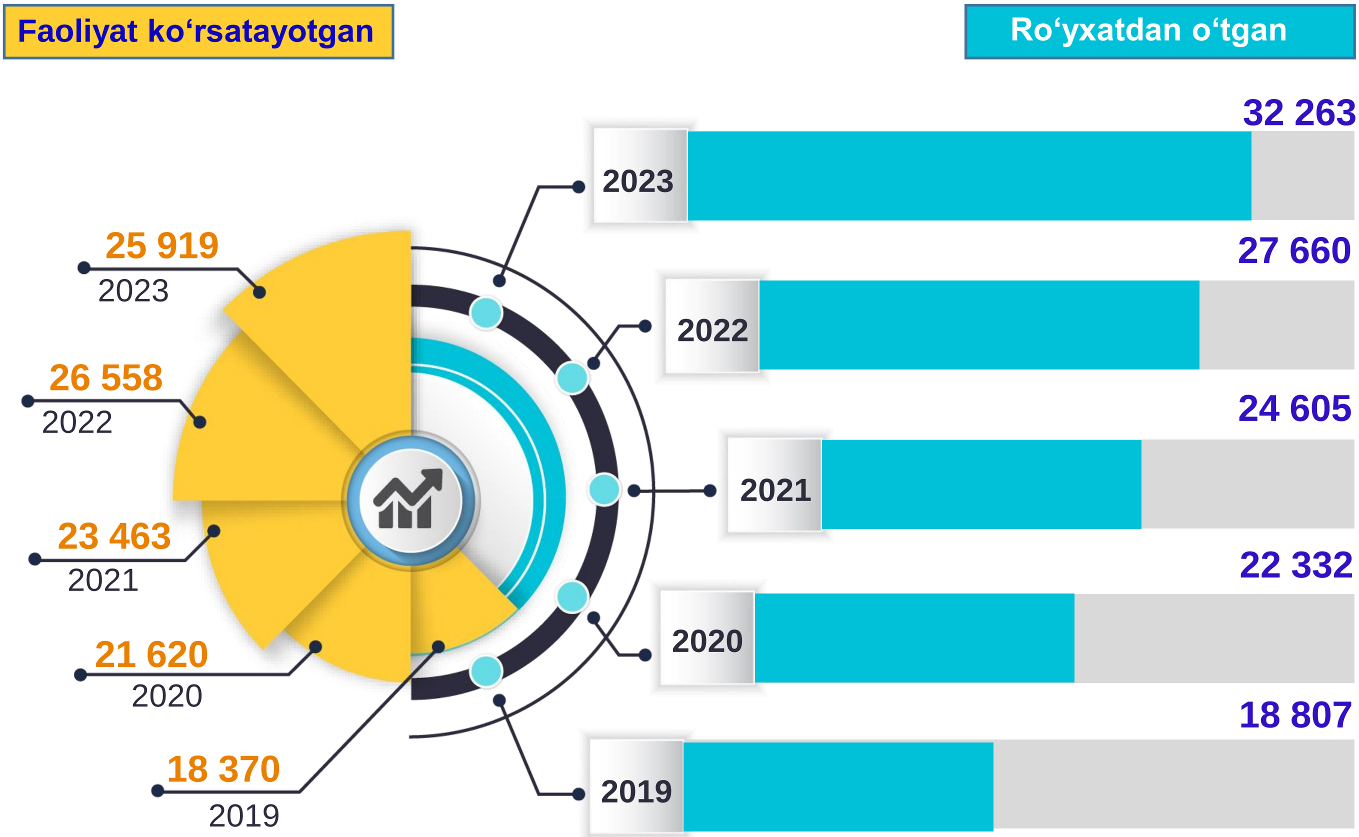

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yil	Soni
2023	5 993
2022	4 080
2021	4 060
2020	4 152
2019	3 611

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2019	2020	2021	2022	2023
19,7 %	19,2 %	17,3 %	15,4 %	23,1 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

781
24,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 512
41,1 %

Sanoat

244
12,6 %

Qurilish

1 829
24,2 %

Savdo

187
19,1 %

Tashish va saqlash

318
23,3 %

Yashash va ovqatlanish

198
41,9 %

Axborot va aloqa

76
15,4 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

848
13,7 %

Boshqa turlar

2023-yil yanvar-dekabr oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar 5 993 soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda 1 913 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2023-yil yanvar-dekabr oylarida mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 5 119 tani, oilaviy korxonalar 520 tani tashkil etgan.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	1 278	19,2 %	Shumanay	236	37,2 %
Beruniy	594	27,0 %	Qorao‘zak	205	26,6 %
Qo‘ng‘irot	486	29,7 %	Qonliko‘l	173	24,7 %
To‘rtko‘l	486	18,9 %	Nukus	176	18,3 %
Ellikqal’a	471	26,3 %	Taxtako‘pir	198	36,8 %
Amudaryo	488	22,5 %	Mo‘ynoq	150	21,7 %
Chimboy	302	25,9 %	Taxiatosh	141	18,3 %
Xo‘jayli	293	21,8 %	Bo‘zotov	88	27,0 %
Kegayli	228	25,9 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

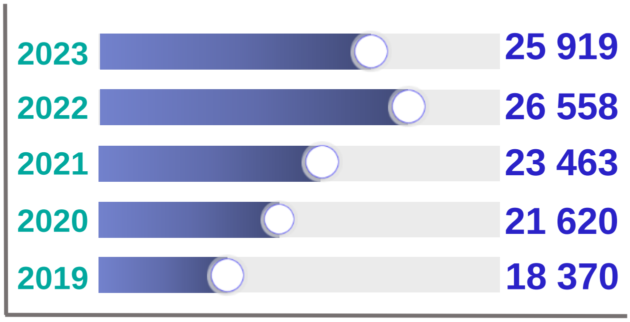

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

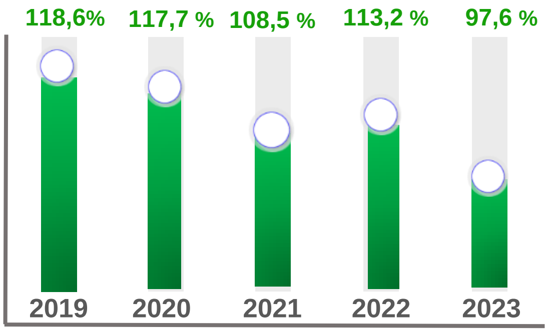

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

3 246 — 12,5 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 677 — 14,2%

Sanoat

1 929 — 7,4 %

Qurilish

7 571 — 29,2 %

Savdo

980 — 3,8 %

Tashish va saqlash

1 363 — 5,2 %

Yashash va ovqatlanish

473 — 1,8 %

Axborot va aloqa

495 — 1,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

6 185 — 24,0 %

Boshqa turlar

2023-yil 1-dekabr holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2019-yilning mos davriga (18 370 ta) nisbatan 7 549 taga ko‘payganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: savdo – 4 189 tadan 7 571 taga (o‘sish 3 382 ta), sanoat – 2 308 tadan 3 677 taga (o‘sish 1 369 ta) , qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 2 037 tadan 3 246 taga (o‘sish 1 209 ta).

Hududlar kesimida

Nukus sh.	6 666
To‘rtko‘l	2 573
Beruniy	2 200
Amudaryo	2 167
Ellikqal’a	1 791
Qo‘ng‘irot	1 637
Xo‘jayli	1 345
Chimboy	1 168
Nukus	963
Kegayli	879
Qorao‘zak	771
Taxiatosh	770
Qonliko‘l	699
Mo‘ynoq	692
Shumanay	635
Taxtako‘pir	538
Bo‘zotov	425

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

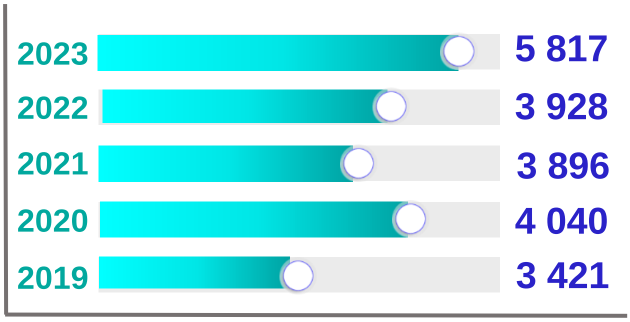

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko‘rsatayotganlarga nisbati (foizda)

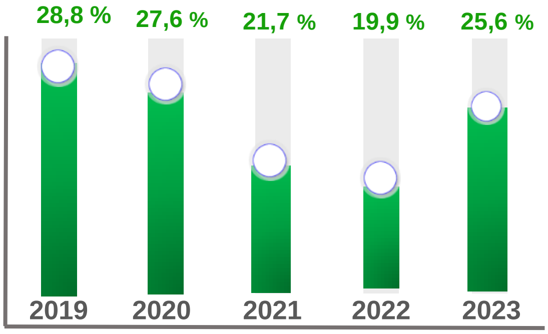

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Soni	Foiz	Faoliyat turi
780	24,5 %	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
1 511	41,5 %	Sanoat
243	12,8 %	Qurilish
1 828	24,2 %	Savdo
186	19,1 %	Tashish va saqlash
317	23,4 %	Yashash va ovqatlanish
198	45,3 %	Axborot va aloqa
75	18,0 %	Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
679	26,3 %	Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023-yil yanvar-noyabr oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022-yilning mos davriga nisbatan yashash va ovqatlanish 144 tadan 317 taga (o‘sish 173 taga), tashish va saqlash – 159 tadan 186 taga (o‘sish 27 taga) ko‘paydi.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	1 204	21,2 %
Beruniy	575	30,3 %
Qo‘ng‘irot	481	34,7 %
Ellikqal’a	462	25,3 %
To‘rtko‘l	466	20,3%
Amudaryo	486	26,0 %
Chimboy	294	30,7 %
Xo‘jayli	288	24,8 %
Kegayli	226	30,9 %
Shumanay	235	45,5 %
Qorao‘zak	200	31,4 %
Qonliko‘l	170	29,6 %
Taxtako‘pir	194	46,3 %
Nukus	167	20,4 %
Mo‘ynoq	148	25,2 %
Taxiatosh	136	21,5 %
Bo‘zotov	85	24,0 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

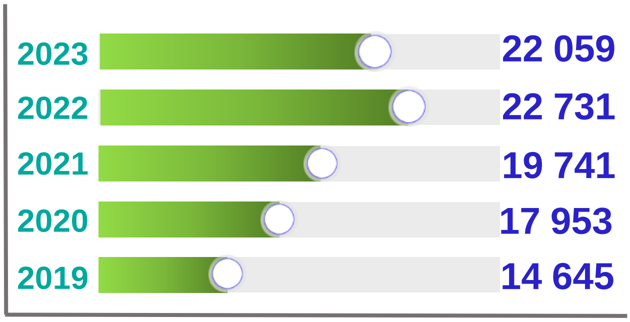

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

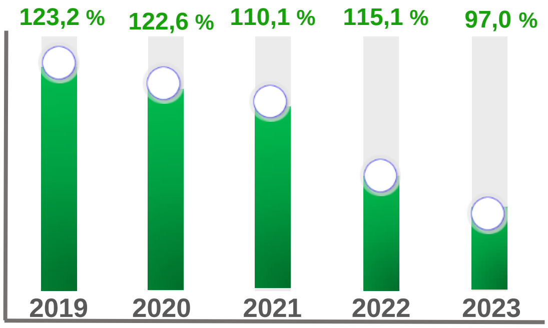

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

3 185
14,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 645
16,5 %

Sanoat

1 901
8,6 %

Qurilish

7 566
34,3 %

Savdo

973
4,4 %

Tashish va saqlash

1 356
6,1 %

Yashash va ovqatlanish

437
2,0 %

Axborot va aloqa

416
1,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 580
11,8 %

Boshqa turlar

Tumanlar kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Nukus shahrida (25,8 foiz), To‘rtko‘l (10,4 foiz), Beruniy (8,6 foiz), Amudaryo (8,5 foiz)va Ellikqal’a (6,9 foiz) tumanlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu tumanlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	5 688	Kegayli	731
To‘rtko‘l	2 300	Qorao‘zak	636
Beruniy	1 895	Taxiatosh	632
Amudaryo	1 872	Mo‘ynoq	588
Ellikqal’a	1 529	Qonliko‘l	575
Qo‘ng‘irot	1 387	Shumanay	517
Xo‘jayli	1 161	Taxtako‘pir	419
Chimboy	958	Bo‘zotov	354
Nukus	817		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Amudaryo	369
Nukus	334
To‘rtko‘l	333
Beruniy	314
Kegeyli	192
Qo‘ng‘irot	195
Ellikqal’a	178
Qonliko‘l	179
Chimboy	170
Xo‘jayli	148
Nukus sh.	133
Mo‘ynoq	137
Qorao‘zak	129
Bo‘zotov	117
Shumanay	114
Taxiatosh	96
Taxtako‘pir	108

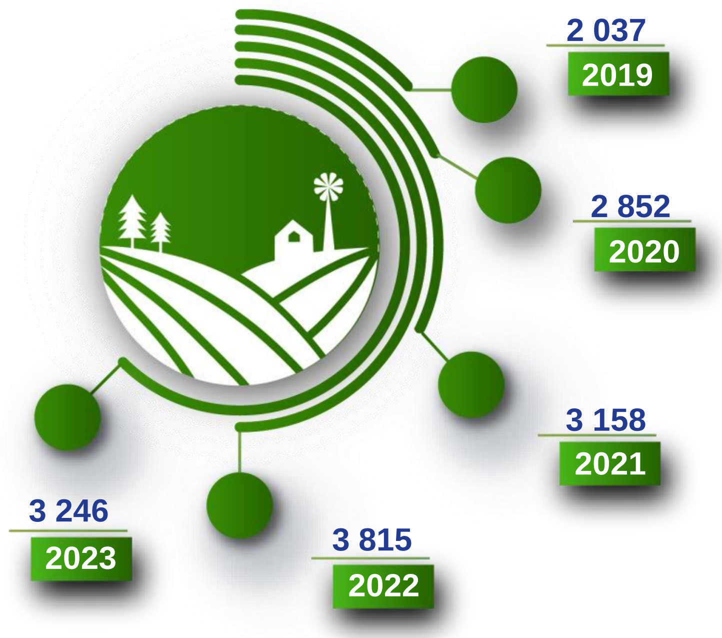

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

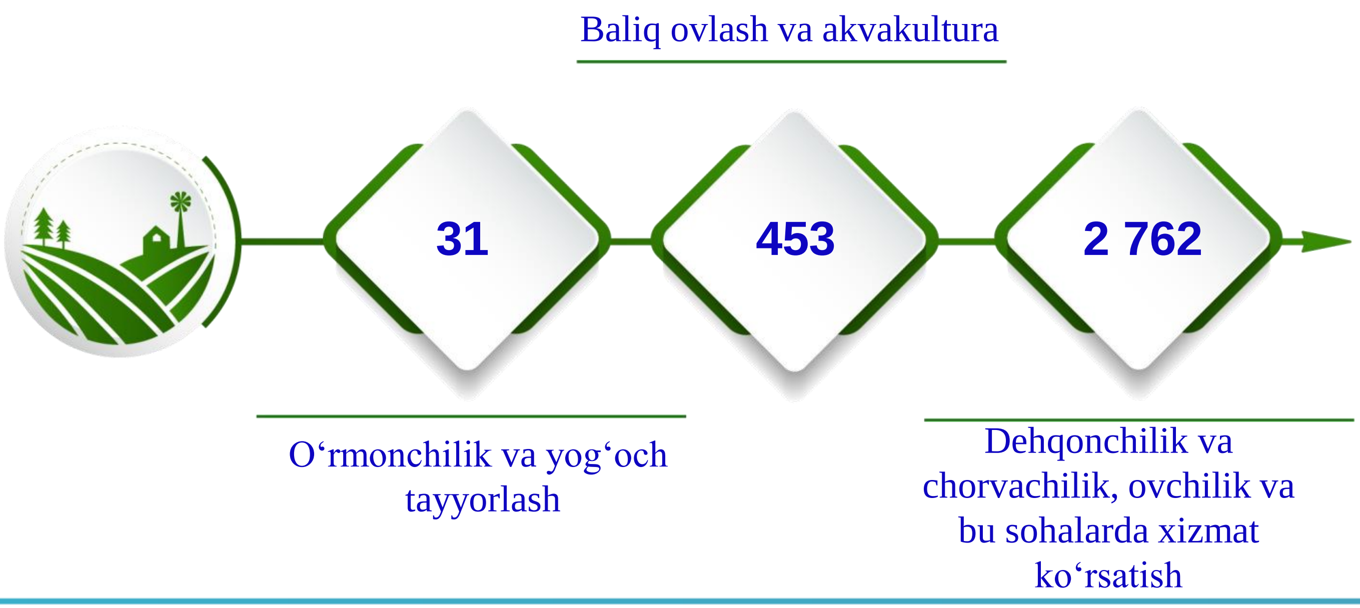

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh.	679
Amudaryo	379
Ellikqal’a	352
To‘rtko‘l	335
Beruniy	309
Qo‘ng‘irot	281
Xo‘jayli	202
Qorao‘zak	160
Chimboy	162
Mo‘ynoq	143
Taxiatosh	132
Kegeyli	117
Taxtako‘pir	104
Nukus	104
Shumanay	84
Qonliko‘l	75
Bo‘zotov	59

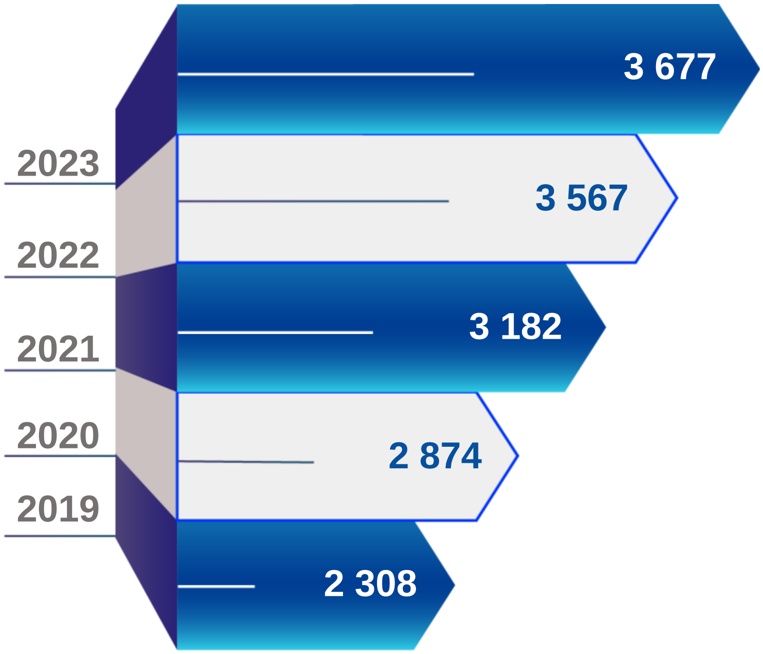

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 115,6 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 14,2 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,2 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 103,9 foiz); 4,7 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 87,9 foiz); 2,4 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 116,0 foiz) va 0,7 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish 81,8 foiz) tashkil etgan.

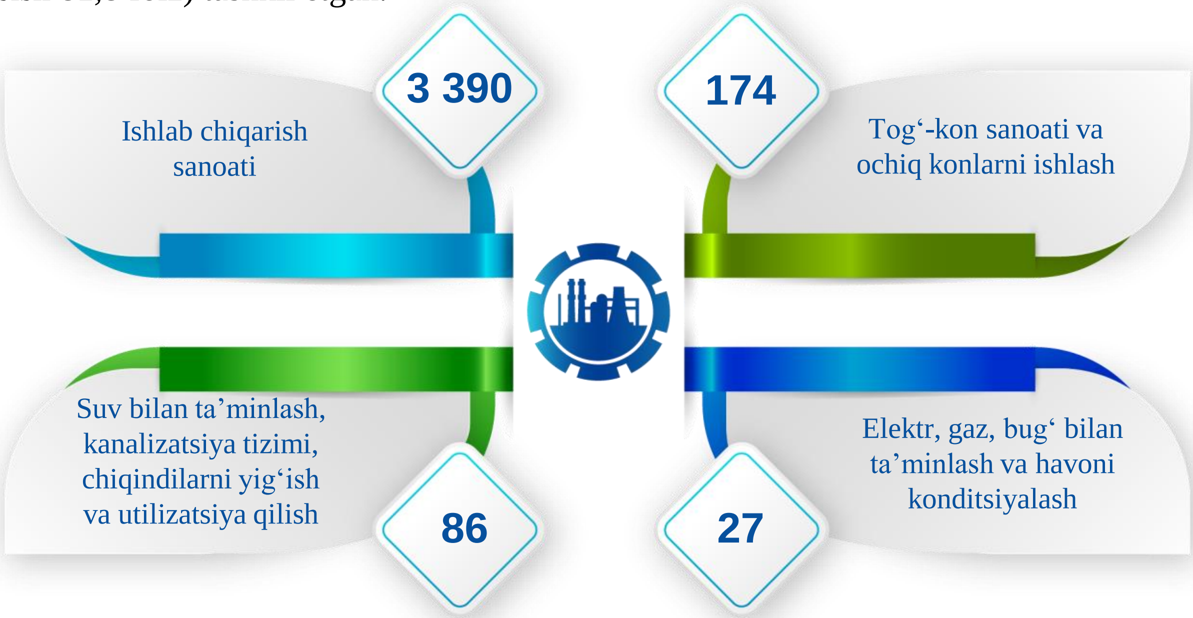

Qurilish faoliyati bilan shug‘ullanayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	856
To‘rtko‘l	144
Ellikqal’a	117
Xo‘jayli	105
Qo‘ng‘irot	91
Beruniy	91
Nukus	91
Amudaryo	80
Taxiatosh	57
Kegeyli	54
Qorao‘zak	50
Chimboy	49
Qonliko‘l	37
Mo‘ynoq	35
Shumanay	30
Bo‘zotov	19
Taxtako‘pir	23

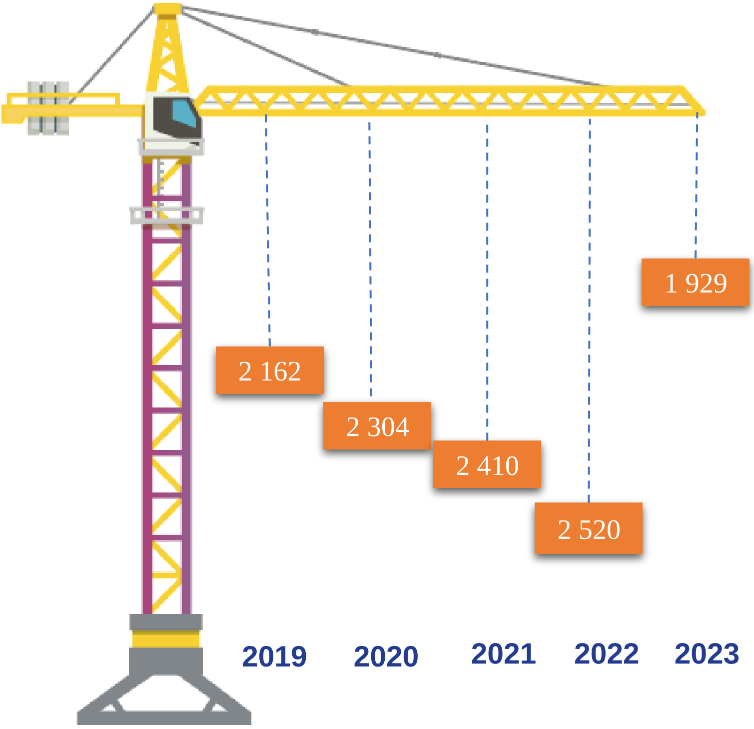

O‘zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog‘i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo‘nalishlari bo‘yicha o‘tkazilgan tahlil shuni ko‘rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo‘nalishi 56,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 72,5 foizni tashkil etgan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo‘nalishi 16,3 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 91,8 foizni tashkil etgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo‘nalishi 27,6 foiz ulushni va 77,7 foiz o‘sish sur’atini tashkil etdi.

315 Fuqarolik obyektlarini qurish

532 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

1 082 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	2 129
To‘rtko‘l	872
Beruniy	716
Amudaryo	648
Ellikqal’a	535
Qo‘ng‘irot	412
Xo‘jayli	421
Chimboy	383
Taxiatosh	240
Shumanay	203
Kegeyli	202
Qonliko‘l	180
Nukus	162
Qorao‘zak	157
Mo‘ynoq	155
Taxtako‘pir	98
Bo‘zotov	58

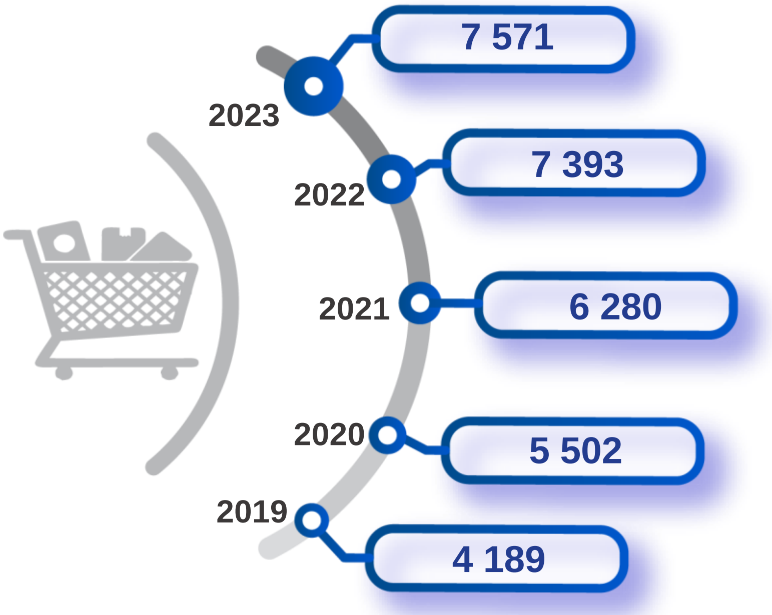

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, respublikada faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,9 foizi yoki 7 566 tasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 64,9 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022-yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 98,2 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 25,0 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 109,0 foizga oshgan;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 10,1 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 116,2 foizga oshgan.

767
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 893
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

4 911
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2023-yil 1- dekabr holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	401
Amudaryo	163
To'rtko'l	133
Qo'ng'irot	118
Ellikqal'a	106
Beruniy	104
Xo'jayli	63
Chimboy	50
Kegeyli	45
Qonliko'l	32
Mo'ynoq	32
Qorao'zak	29
Taxiatosh	23
Shumanay	22
Taxtako'pir	17
Nukus	13
Bo'zotov	12

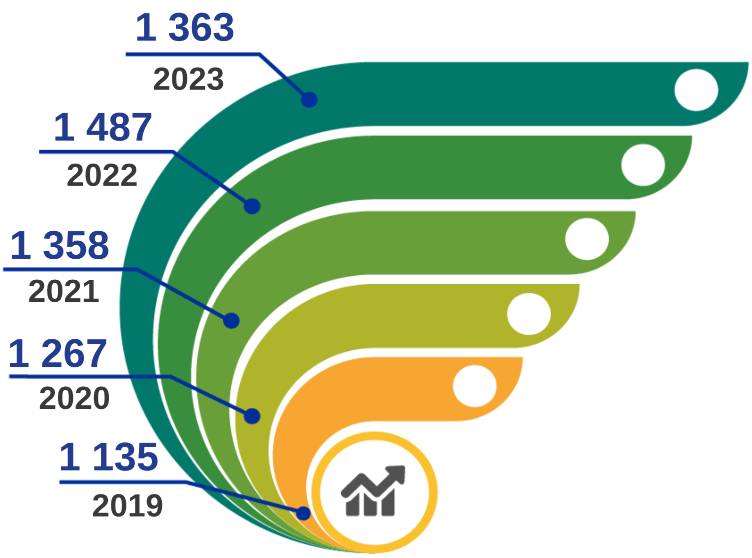

2023- yil 1-dekabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxonalar o'sish sur'ati 2019-yilning mos davriga nisbatan 120,1 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko'rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko'ngilochar parklar yashash bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-dekabr holatiga ko'ra, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko'rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 7,4 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo'yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar yo'nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar sohasining 92,6 foiz ulushini tashkil etdi.

101 — Yashash bo'yicha xizmatlar

1 262 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo'yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh.	202
Qo‘ng‘irot	44
Chimboy	31
Beruniy	31
Ellikqal’a	23
Xo‘jayli	21
Amudaryo	21
To‘rtko‘l	18
Nukus	17
Kegeyli	16
Mo‘ynoq	11
Taxiatosh	9
Shumanay	8
Qorao‘zak	7
Qonliko‘l	7
Taxtako‘pir	4
Bo‘zotov	3

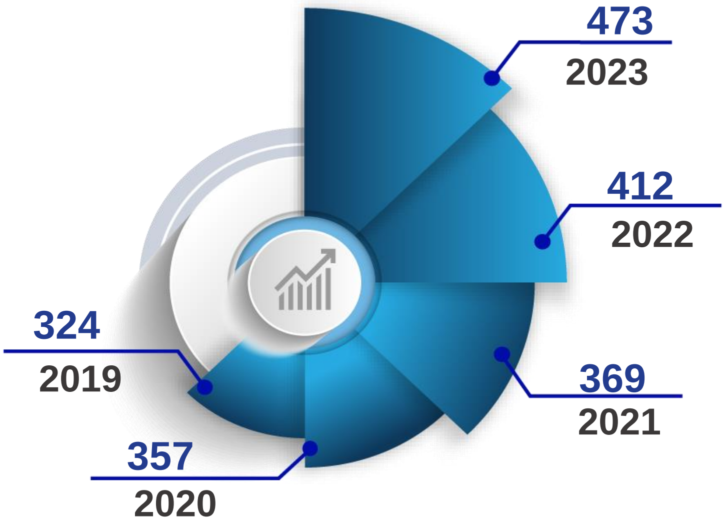

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo‘nalishlarida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 20,7 foizini tashkil etdi;

Dasturlar yaratish bo‘yicha faoliyat va teleko‘rsatuv va radioeshittirishlar hamda aloqa yo‘nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 25,6 foizi ulushni tashkil etdi;

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko‘rsatish yo‘nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 53,7 foizini tashkil etdi.

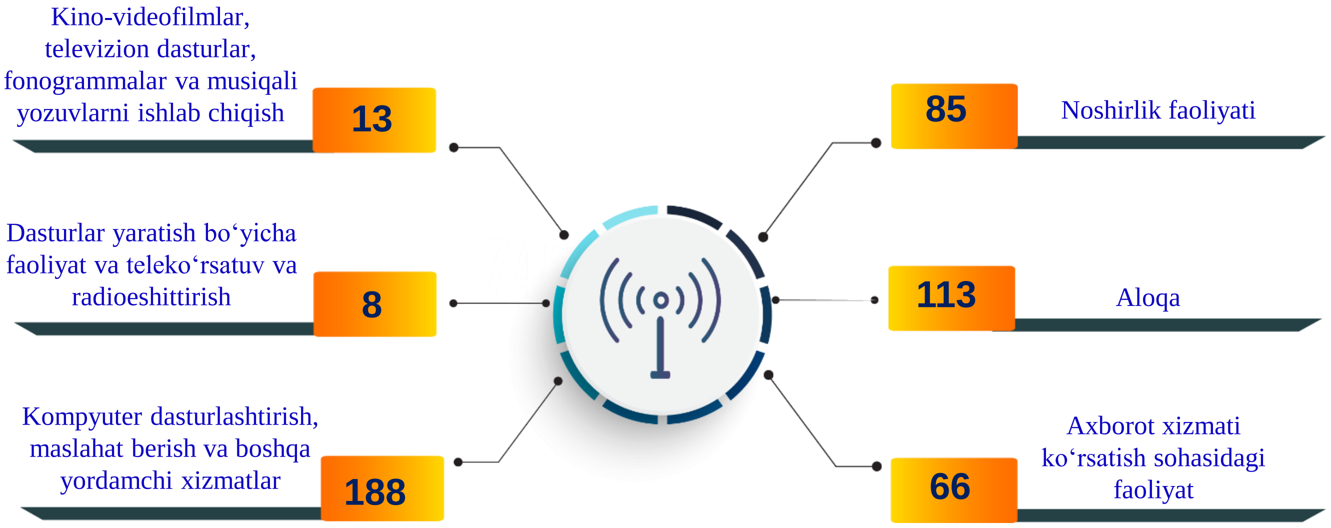

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh	194
Amudaryo	41
Beruniy	36
Qo‘ng‘irot	36
Xo‘jayli	34
Ellikqal’a	23
To‘rtko‘l	18
Chimboy	31
Kegeyli	16
Taxiatosh	9
Nukus	17
Taxtako‘pir	4
Shumanay	8
Qorao‘zak	7
Qonliko‘l	7
Mo‘ynoq	11
Bo‘zotov	3

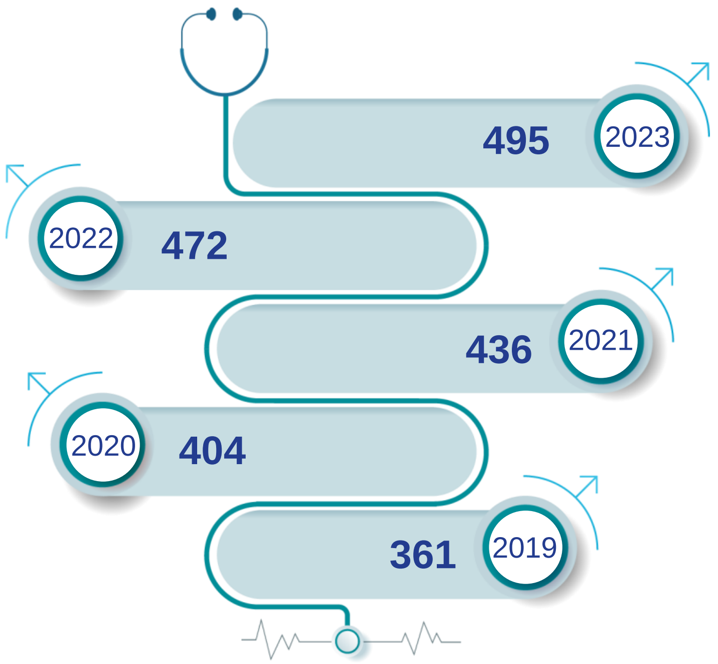

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning – 495 ta yoki 1,9 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

94,6 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 105,4 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,6 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 100,0 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 1,8 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 90,0 foizni tashkil etdi;

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Nukus sh.	318
To‘rtko‘l	159
Qo‘ng‘irot	72
Ellikqal’a	63
Amudaryo	62
Beruniy	52
Chimboy	42
Xo‘jayli	45
Mo‘ynoq	31
Qorao‘zak	33
Kegeyli	27
Nukus	21
Taxiatosh	19
Taxtako‘pir	15
Bo‘zotov	9
Shumanay	8
Qonliko‘l	4

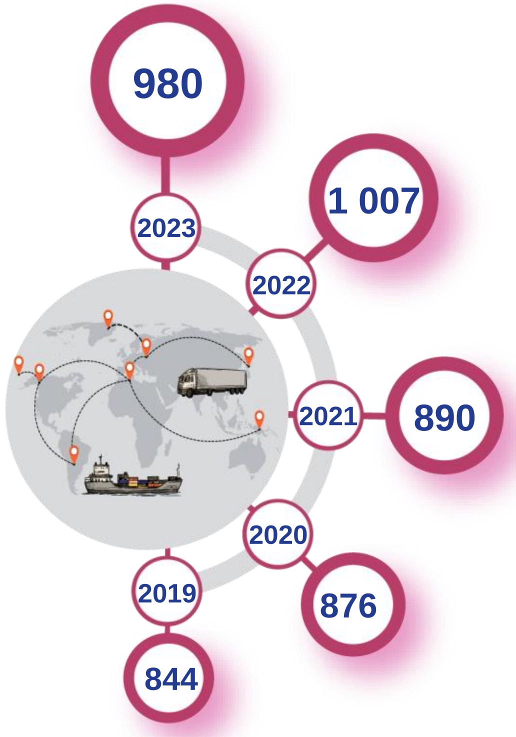

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar jami respublikadagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonaning 3,8 foiz ulushini tashkil etdi.

Quruqlikdagi va quvur transporti yo‘nalishida tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 81,5 foiz ulushni tashkil etdi;

Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport yo‘nalishining 17,2 foiz ulushni tashkil etdi;

Pochta va kuryerlik yo‘nalishi 1,1 foiz ulushni tashkil etdi;

Havo transporti yo‘nalishida tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat yuritayotgan korxona va tashkilotlar 0,1 foiz ulushni tashkil etdi;

Suv transporti yo‘nalishidagi korxonalar 0,1 foiz ulushni tashkil etdi.

Suv transporti	Havo transporti	Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
1	1	11	169	798

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

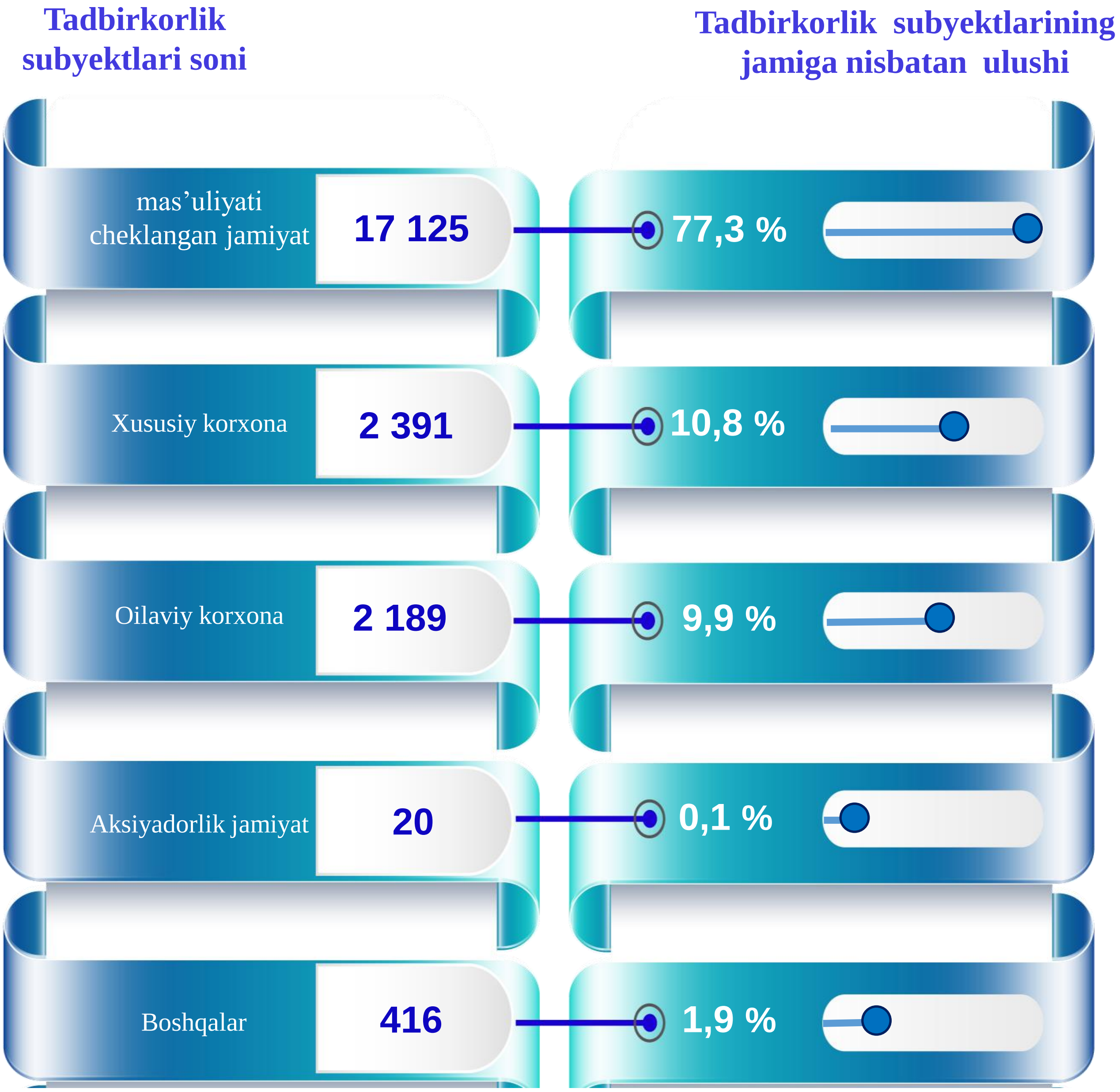

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023-yil yanvar-noyabr holatiga ko‘ra, birlikda

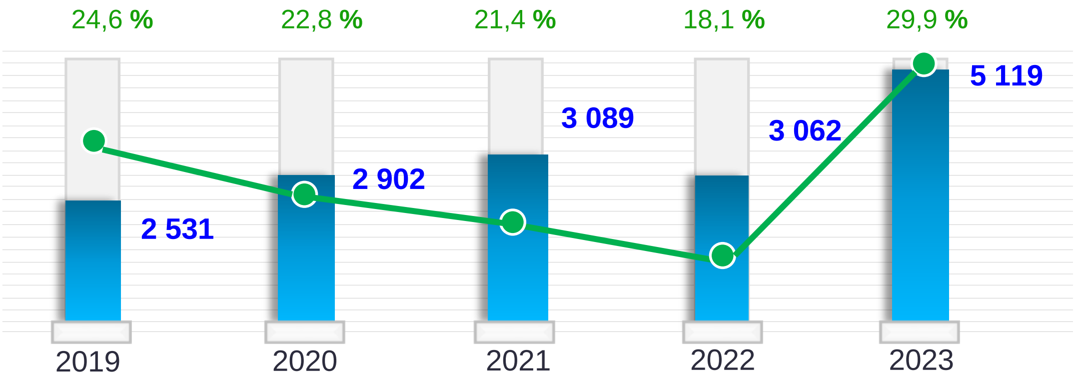

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

709

26,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

1 227

46,5 %

Sanoat

233

13,3 %

Qurilish

1 647

29,1 %

Savdo

174

19,3 %

Tashish va saqlash

256

32,9 %

Yashash va ovqatlanish

186

51,2 %

Axborot va aloqa

60

20,1 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

627

30,7 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	1 092	Shumanay	223
Beruniy	531	Qorao‘zak	188
Qo‘ng‘irot	428	Nukus	154
Amudaryo	450	Mo‘ynoq	144
Ellikqal’a	355	Qonliko‘l	135
To‘rtko‘l	313	Taxtako‘pir	146
Chimboy	286	Taxiatosh	120
Xo‘jayli	259	Bo‘zotov	77
Kegeyli	218		

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

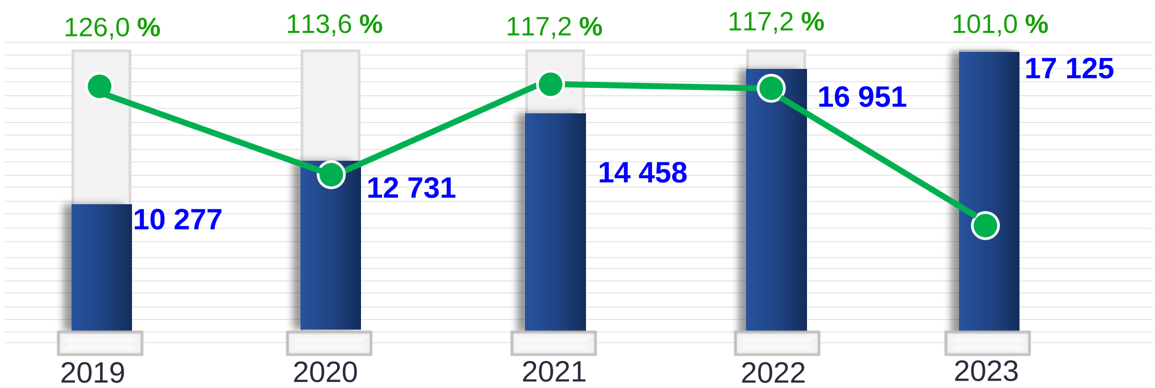

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

2 689 15,7% Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	2 636 15,4% Sanoat	1 751 10,2 % Qurilish

5 666 33,1 % Savdo	902 5,3 % Tashish va saqlash	777 4,6 % Yashash va ovqatlanish

363 2,1 % Axborot va aloqa	298 1,7 % Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	2 043 11,9 % Boshqa turlar

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 22,1 mingta tijorat korxona va tashkilotlarining 17,1 mingtasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	4 803	Kegeyli	637
To‘rtko‘l	1 592	Qorao‘zak	552
Beruniy	1 461	Mo‘ynoq	506
Amudaryo	1 418	Taxiatosh	416
Qo‘ng‘irot	1 051	Shumanay	354
Ellikqal’a	945	Qonliko‘l	333
Xo‘jayli	934	Bo‘zotov	319
Chimboy	826	Taxtako‘pir	274
Nukus	704		

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

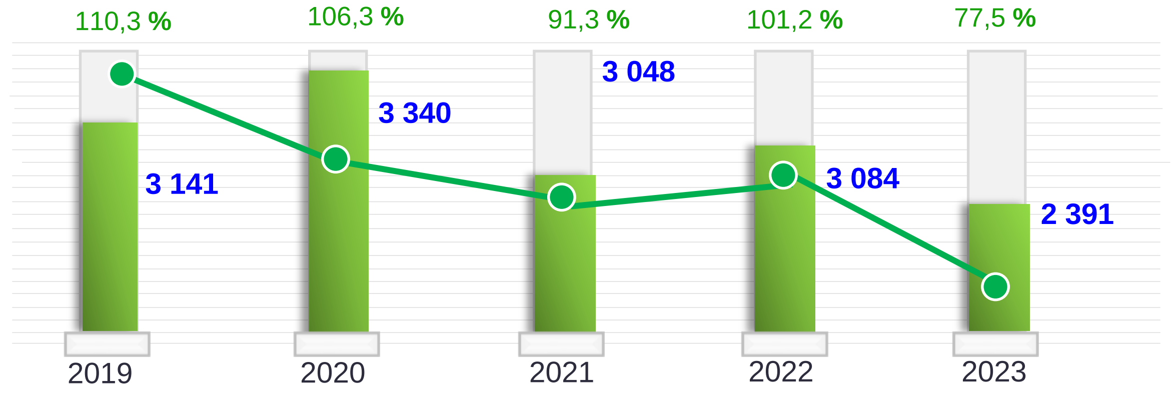

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

163
6,8 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

339
14,2 %

Sanoat

124
5,2 %

Qurilish

1 027
43,0 %

Savdo

55
2,3 %

Tashish va saqlash

223
9,3 %

Yashash va ovqatlanish

56
2,3 %

Axborot va aloqa

69
2,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

335
14,0 %

Boshqa turlar

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 77,5 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	**531**	Chimboy	**91**
Ellikqal’a	**356**	Qonliko‘l	**85**
Beruniy	**214**	Taxtako‘pir	**68**
To‘rtko‘l	**213**	Kegeyli	**53**
Qo‘ng‘irot	**199**	Qorao‘zak	**44**
Shumanay	**138**	Mo‘ynoq	**43**
Taxiatosh	**112**	Nukus	**31**
Amudaryo	**109**	Bo‘zotov	**10**
Xo‘jayli	**94**		

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

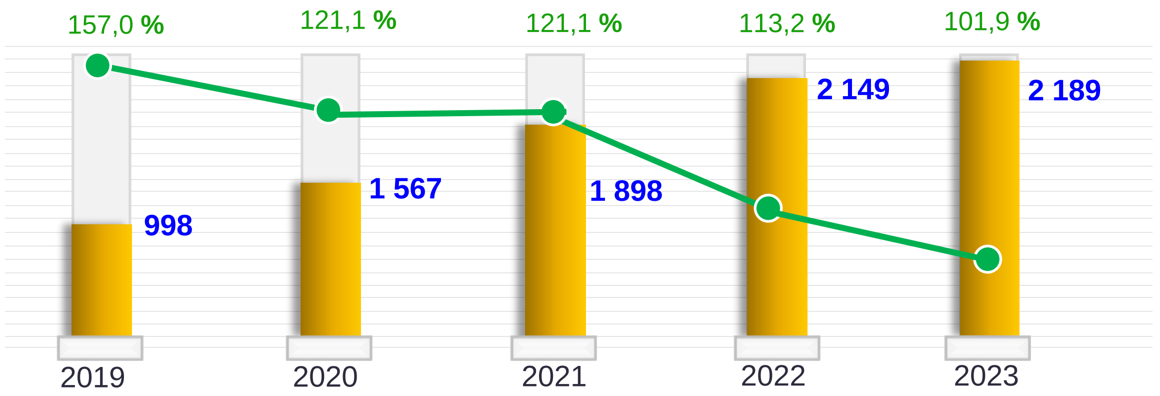

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

116
5,3 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

574
26,2 %

Sanoat

21
1,0 %

Qurilish

858
39,2 %

Savdo

11
0,5 %

Tashish va saqlash

355
16,2%

Yashash va ovqatlanish

18
0,8 %

Axborot va aloqa

48
2,2 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

188
8,6 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 1 191 taga ko‘payganligini ko‘rishimiz mumkin.

Hududlar kesimida

To‘rtko‘l	468	Taxtako‘pir	69
Nukus sh.	322	Nukus	63
Amudaryo	317	Mo‘ynoq	28
Ellikqal’a	207	Qorao‘zak	25
Beruniy	172	Kegeyli	26
Qo‘ng‘irot	111	Chimboy	22
Qonliko‘l	122	Shumanay	22
Xo‘jayli	114	Bo‘zotov	12
Taxiatosh	89		

Faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

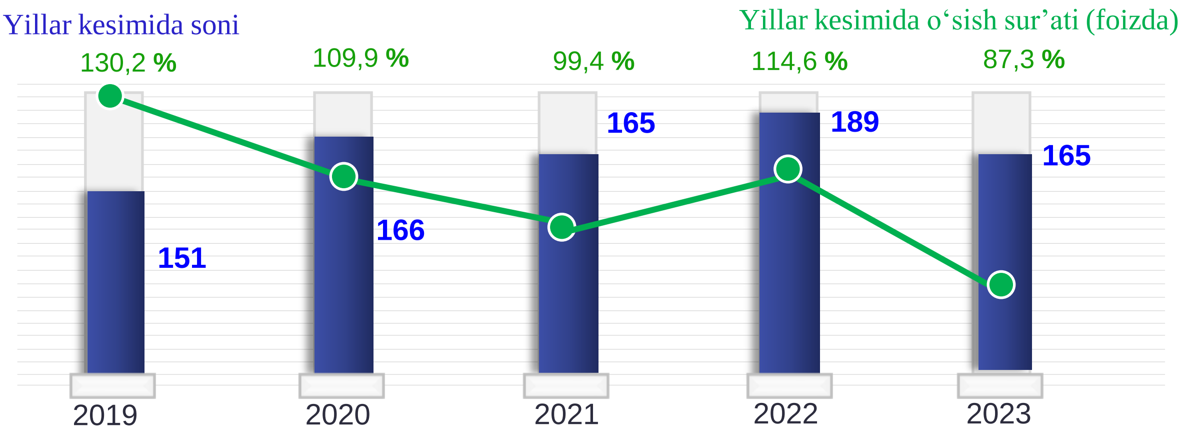

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

29
17,6 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

83
50,3 %

Sanoat

5
3,0 %

Qurilish

23
13,9 %

Savdo

2
1,2 %

Tashish va saqlash

4
2,4 %

Yashash va ovqatlanish

-

Axborot va aloqa

3
1,8 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

16
9,8 %

Boshqa turlar

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Keyingi besh yilda chet el investitsiyasi ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 151 dan 165 taga yoki 109,3 foizga oshgan.

Hududlar kesimida

Nukus sh.	40	Beruniy	6
Mo‘ynoq	33	Bo‘zotov	7
Qo‘ng‘irot	12	Xo‘jayli	5
Nukus	8	Amudaryo	4
Qonliko‘l	8	Taxtako‘pir	2
Qorao‘zak	8	Chimboy	3
Kegeyli	7	Shumanay	2
Taxiatosh	7	Ellikqal’a	3
To‘rtkol	10		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

chet el korxonalar		qo‘shma korxonalar
29	Xitoy Xalq Respublikasi	24
15	Rossiya Federatsiyasi	20
8	Qozog‘iston Respublikasi	7
8	Turkiya Respublikasi	7
7	Janubiy Koreya	2
19	Boshqa davlatlar	19

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, chet el investitsiyasi ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 79 tasi qo‘shma korxonalar, 86 tasi chet el korxonalari hisobiga to‘g‘ri keldi.

Xitoy Xalq Respublikasi **Rossiya Federatsiyasi**

Qozog‘iston Respublikasi **Turkiya Respublikasi**

Janubiy Koreya **Boshqa davlatlar**

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan chet el va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023-yil 1- dekabr holatiga ko‘ra, birlikda

chet el korxonalar		qo‘shma korxonalar
22	Nukus sh.	18
16	Mo‘ynoq	17
5	Qo‘ng‘irot	7
4	Qonliko‘l	4
6	Nukus	2
2	Qorao‘zak	6
2	Kegeyli	5
6	Taxiatosh	1
6	To‘rtko‘l	4
4	Beruniy	2
1	Bo‘zotov	6
2	Xo‘jayli	3
3	Amudaryo	1
1	Taxtako‘pir	1
1	Chimboy	2
2	Shumanay	-
3	Ellikqal’a	-

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma turidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016-yil 24-avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Chet el investitsiyasi ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023-yil 1-dekabr holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.qrstat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so‘ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo‘yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo‘limi
Tel.: (61) 222-78-37